

TERESA MIŚ

PRZESTRZENNE ZRÓŻNICOWANIE WSPARCIA ODNOWY I ROZWOJU WSI Z PROGRAMÓW UNII EUROPEJSKIEJ

Słowa kluczowe: obszary wiejskie, programy UE, odnowa i rozwój wsi

STRESZCZENIE

Celem opracowania jest przedstawienie przestrzennego zróżnicowania poziomu wsparcia odnowy i rozwoju wsi ze środków finansowych w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW), w okresach programowania 2007-2013 oraz 2014-2020. Materiał empiryczny artykułu stanowią dane pochodzące z Głównego Urzędu Statystycznego oraz Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Analiza poziomu absorpcji wykazała duże zróżnicowanie regionalne. Najwięcej środków finansowych z programów UE w zakresie odnowy i rozwoju wsi pozyskują regiony silne ekonomicznie – Mazowsze i Wielkopolska. Pozytywnym zjawiskiem jest jednak fakt, że regiony Polski Wschodniej uznawane za najsłabsze ekonomicznie potrafiły wykorzystać szanse i również pozyskiwały duże środki finansowe na wsparcie odnowy i rozwoju swoich miejscowości. Można więc stwierdzić, że proces absorpcji przyczynił się do zmniejszenia różnic w poziomie rozwoju i odnowy wsi w regionach najsłabszych ekonomicznie w kraju (Polska Wschodnia). Wyniki przeprowadzonej analizy statystycznej potwierdzają występowanie istotnych zależności pomiędzy wysokością wypłaconych środków finansowych na odnowę i rozwój wsi a aktywnością ekonomiczną mieszkańców wsi.

TERESA MIŚ

SPATIAL DIFFERENTIATION OF SUPPORT FOR RENEWAL AND RURAL DEVELOPMENT FROM EUROPEAN UNION PROGRAMS

Keywords: rural areas, European Union programs, renewal and rural development

S U M M A R Y

The aim of the study is to present the spatial differentiation of the level of support for rural renewal and rural development from the Rural Development Program (RDP) funding in the programming periods 2007-2013 and 2014-2020. The empirical material of the article is based on data from the Central Statistical Office and the Agency for Restructuring and Modernization of Agriculture. Analysis of the absorption level showed a large regional differentiation. Most of the funding from the EU programs in the area of renewal and rural development is gained by regions of high economic strength - Mazovia and Wielkopolska. It is a positive phenomenon, however, that the regions of Eastern Poland, considered economically the weakest, were able to take advantage of opportunities and also obtain large financial resources to support their renewal and development. It can be said that the absorption process has contributed to reducing the differences in the level of development and restoration of rural areas in the economically disadvantaged regions of Poland (Eastern Poland). The results of the statistical analysis confirm the existence of significant dependencies between the amount of funds paid for the renewal and development of rural areas and the economic activity of the rural population.

e-mail: tmis@ur.edu.pl

AGNIESZKA WOJCIESZAK, MONIKA WOJCIESZAK

UWARUNKOWANIA FUNKCJONOWANIA GOSPODARSTW OPIEKUŃCZYCH NA TERENACH WIEJSKICH

Słowa kluczowe: *gospodarstwa opiekuńcze, PROW 2014-2020, agroturystyka,
produkt turystyczny*

STRESZCZENIE

Z usług oferowanych w gospodarstwach opiekuńczych korzystają zarówno seniorzy, osoby dorosłe jak i młodzież oraz dzieci. Głównym zadaniem tych gospodarstw są działania oparte na zapewnieniu kontaktu z naturą oraz przebywanie w środowisku naturalnym, które wywiera dobry wpływ na samopoczucie człowieka. W Polsce koncepcja tworzenia gospodarstw opiekuńczych jest od niedawna wprowadzana na obszarach wiejskich. Pionierem, który podjął tą tematykę jest Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Krakowie oraz Kujawsko-Pomorski ODR, który wprowadził projekt pt. „Zielona opieka - gospodarstwa opiekuńcze w woj. kujawsko-pomorskim” finansowany z Regionalnego Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020. Celem artykułu jest zaprezentowanie idei zakładania gospodarstw opiekuńczych w Polsce. Zaprezentowano przykłady gospodarstw agroturystycznych, które włączyły się we wspomniany projekt. Na zakończenie rozważań wskazano programy, dzięki którym można uzyskać dotację unijną na tego typu przedsięwzięcie.

AGNIESZKA WOJCIESZAK, MONIKA WOJCIESZAK

CONDITIONS OF FUNCTIONING OF CARE FARMS IN RURAL AREAS

Keywords: *social farming, care farms, PROW 2014-2020, agritourism, tourist product*

SUMMARY

Senior citizens, adults, teenagers and also children benefit from the services offered by social farming. Activities based on providing quality time in the fresh air and having direct contact with nature which has a good effect on our wellbeing are the main aims of social farming (also called care farming). The concept of social farming has been recently introduced in rural areas in Poland. A pioneer which took up the matter is Ośrodek Doradztwa Rolniczego in Brwinów with a department in Cracow and Ośrodek Doradztwa Rolniczego in Kujawsko-Pomorskie Voivodship, which introduced the project called „Zielona opieka - gospodarstwa opiekuńcze w woj. kujawsko-pomorskim” financed by Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego for the years of 2014 to 2020. The aim of this article is to present ideas of care farms establishment in Poland. Examples of care farms which are included in the said project were also highlighted. Finally, the programmes which help to obtain EU subsidies necessary for this type of venture were pointed out.

e-mail: wojcieszak-agnieszka@wp.pl
e-mail: mwoj@up.poznan.pl

KAROL KRÓL, DARIUSZ ZDONEK

STRATEGIA DŁUGIEGO OGONA W INTERNETOWEJ PROMOCJI OBIEKTÓW TURYSTYKI WIEJSKIEJ

Słowa kluczowe: *turystyka wiejska, długi ogon wyszukiwania, wyszukiwanie, widoczność, optymalizacja*

STRESZCZENIE

Koncepcja długiego ogona wyszukiwania zakłada, że nietypowe, mało popularne słowa kluczowe oraz szczegółowe i wielowyrzowe zapytania, których jest bardzo wiele, generują większość ruchu na stronie internetowej. Celem pracy było wykazanie możliwości zastosowania strategii długiego ogona w zwiększaniu zasięgu oddziaływania witryn internetowych obiektów turystyki wiejskiej. Analizie poddano widoczność witryn internetowych w wynikach wyszukiwania. Następnie przeprowadzono audyt stopnia optymalizacji dla wyszukiwarek oraz audyt treści wyszukanych witryn, a także zweryfikowano siłę zależności występujących pomiędzy miejscem witryny w wynikach wyszukiwania, a jakością witryny oraz wielkością (rodzajem) obiektu turystyki wiejskiej. Wykazano, że w tekstach publikowanych na stronach internetowych obiektów turystyki wiejskiej należy wykorzystywać zarówno zwroty ogólne, jak i złożone.

KAROL KRÓL, DARIUSZ ZDONEK

LONG TAIL STRATEGY IN THE ONLINE PROMOTION OF RURAL TOURISM FACILITIES

Keywords: *rural tourism, long tail, searching, visibility, optimization*

SUMMARY

The concept of a long search tail assumes that unusual, less popular key phrases and detailed and multi-word phrases, of which there are many, generate the majority of traffic on the website. The purpose of the work was to demonstrate the legitimacy of using a long tail strategy in increasing the range of impact of websites of rural tourism facilities. The visibility of individual websites of rural tourism facilities in the search results was analyzed. Then, an SEO audit, and an audit of the content of the searched websites was carried out, as well as the dependence between the site's place in the search results and the quality of the website and the size (type) of the rural tourism facility were verified. The research has shown that both general and complex phrases should be used in the texts published on websites of rural tourism facilities.

e-mail: k.krol@onet.com.pl
e-mail: dariusz.zdonek@polsl.pl

ALDONA SKARŻYŃSKA

OPŁACALNOŚĆ PRODUKCJI ŻYWCA WIEPRZOWEGO W POLSCE

słowa kluczowe: żywiec wieprzowy, koszty, opłacalność produkcji

STRESZCZENIE

Celem badań była ocena wyników ekonomicznych produkcji żywca wieprzowego oraz identyfikacja głównych czynników warunkujących jego opłacalność. Wyniki analizowano w grupach gospodarstw wydzielonych według kwartyli nadwyżki bezpośredniej, tj. w gospodarstwach najsłabszych, średnich i najlepszych. Analizie poddano średnie trzyletnie. Na zróżnicowanie wyników ekonomicznych żywca wieprzowego silniejszy wpływ miały poniesione koszty, niż cena jego sprzedaży. Dochód z produkcji żywca wieprzowego uzyskano tylko w gospodarstwach najlepszych (20 zł/100 kg). W gospodarstwach średnich i najsłabszych odnotowano stratę, koszty produkcji zostały pokryte częściowo, odpowiednio w 91,9 i 76,1%.

ALDONA SKARŻYŃSKA

PROFITABILITY OF PIGS FOR FATTENING IN POLAND

Keywords: pigs for fattening, costs, profitability of production

SUMMARY

The main objective of the study was to evaluate the economic results of production of pigs for fattening and identify the main determinants its profitability. The results of the study were analyzed in three groups of farms divided by quartiles of gross margin, i.e. in the weakest, middle and in the best. The results were analyzed by three-year average. The differences in the economic results of pigs for fattening were influenced more by the incurred costs than the sales price. Income from pig production was obtained only on the best farms (PLN 20/100 kg). On medium and weakest farms, a loss was recorded, and production costs were partly covered, in 91.9 and 76.1%, respectively.

e-mail: aldona.skarzynska@ierigz.waw.pl

MONIKA ZAJĄKAŁA, IZABELA WIELEWSKA

DOCHODOWOŚĆ PRODUKCJI KMINKU ZWYCZAJNEGO

Słowa kluczowe: *kminek zwyczajny, dochodowość produkcji, uprawa współrzędna, siew czysty, zielarstwo, gospodarstwo zielarskie*

STRESZCZENIE

Uprawa ziół staje się coraz popularniejszym kierunkiem produkcji rolnej, będącej alternatywą dotychczasowej działalności. Jednym z ziół uprawianym w naszym kraju jest dwuletni kminek zwyczajny. Znane są dwie technologie jego uprawy: z siewu czystego oraz uprawa współrzędna. Celem artykułu jest porównanie dochodowości produkcji kminku zwyczajnego uprawianego każdą z tych metod w wybranym gospodarstwie rolnym oraz analiza porównawcza uzyskanych kwot z wynikami kalkulacji popularnych gatunków roślin rolniczych. Oba sposoby uprawy kminku przynoszą zadawalające dochody, wyższe od zbóż i niektórych roślin strączkowych. Wybór technologii z rośliną współtowarzyszącą pozwala na lepsze wykorzystanie potencjału ekonomiczno- agrotechnicznego gospodarstwa rolniczego, czego efektem jest bardzo wysoki dochód rolniczy netto na poziomie 5812,84 zł·ha⁻¹ z dwuletniego cyklu.

MONIKA ZAJĄKAŁA, IZABELA WIELEWSKA

PROFITABILITY OF THE PRODUCTION OF THE CARAWAY

Keywords: *caraway, profitability of the production, coordinate crop, pure sowing, herbalism, herbalist's farm*

SUMMARY

The cultivation of herbs is becoming an increasingly popular field of agricultural production, being an alternative to existing activities. One of the herbs grown in our country is a two-year caraway. Two technologies of its cultivation are known: from pure sowing and coordinate cultivation. The aim of the article is to compare the profitability of cumin production grown with each of these methods in a selected farm and a comparative analysis of the obtained quantities with the results of calculations of popular agricultural plant species. Both ways of growing cumin bring a satisfying income, higher than cereals and some legumes. The choice of technology with the associated plant allows better use of the economic and agrotechnical potential of the farm, which results in a very high income from agricultural activity amounting to PLN 5812,84 · ha⁻¹ from a two-year cycle.

e-mail: monika_zareba@interia.pl

e-mail: izabel2000@wp.pl

SZYMON HOPPE, ANNA WENDA-PIESIK

**OPŁACALNOŚĆ UPRAWY RZEPAKU OZIMEGO W TECHNOLOGII
STANDARDOWEJ I WYSOKONAKŁADOWEJ W WARUNKACH
WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO**

Słowa kluczowe: rzepak ozimy, technologia standardowa, technologia wysokonakładowa, nadwyżka bezpośrednia

STRESZCZENIE

W latach 2013-2015, w Grocholinie, woj. kujawsko-pomorskie badano 10 odmian rzepaku ozimego w technologii standardowej i wysokonakładowej. Sześć odmian (Kadore, Adriana, Poznaniak, Monolit, Rohan, Müller 24) miały nadwyżkę bezpośrednią o ponad 5% większą w technologii wysokonakładowej w stosunku do osiągniętej w technologii standardowej. Największy przyrost wartości nadwyżki bezpośredniej w technologii wysokonakładowej uzyskała populacyjna odmiana Kadore (13% wzrost), a z mieszańcowych Poznaniak.

SZYMON HOPPE, ANNA WENDA-PIESIK

**PROFITABILITY OF WINTER OILSEED RAPE CULTIVATION IN STANDARD
AND HIGH-INPUT TECHNOLOGY IN KUJAWSKO-POMORSKIE REGION**

Keywords: winter oils seed rape, standard technology, high-input technology, direct surplus

SUMMARY

Field studies carried out on a farm in Grocholin in 2013-2015, on ten cultivars of winter oilseed rape in standard and high-input technology. Six of tested cultivars showed larger direct surplus after applying the high-input technology (Kadore, Adriana, Poznaniak, Monolit, Rohan, Müller 24) about 5% higher compared to the standard technology. Among the population varieties the highest profitability in high-input technology was recorded for Kadore (13% increase), while among the hybrid varieties this technology proved to be the most profitable for Poznaniak.

e-mail: apiesik@utp.edu.pl

HENRYK BURCZYK, JAKUB FRANKOWSKI

HENOLA – PIERWSZA POLSKA ODMIANA KONOPI OLEISTYCH

Słowa kluczowe: *konopie oleiste, metoda uprawy, gęstości wysiewu, plony nasion, oleju i słomy*

STRESZCZENIE

W artykule przedstawiono charakterystykę nowego podgatunku konopi oleistych (*Cannabis sativa* L. var. *oleifera*) uzyskanego w wyniku skrzyżowania w 2007 r. dwóch odmian konopi włóknistych jednopiennej z dwupienną. Po siedmiu latach intensywnej selekcji roślin, najlepszy ród nr IWN P/08 zgłoszono do badań rejestrowych w COBORU, który, w wyniku pozytywnej oceny, wpisano w 2017 r. do rejestru odmian pod nazwą Henola. Nowa odmiana konopi oleistych wyróżnia się od odmian konopi włóknistych krótszym o 3 tygodnie okresem wegetacji, niższą długością techniczną roślin (ok. 150 cm) oraz większym i bardziej zwartym kwiatostanem. W latach 2013-2015 przeprowadzono doświadczenia polowe w Zakładzie Doświadczalnym Stary Sielec na glebach średniej przydatności rolniczej (kl. IV), nad poznaniem wpływu gęstości siewu (20, 40 i 60 kg/ha) rodu nr IWN P/08 na wydajność plonów nasion, oleju i słomy. Pozostałe zabiegi agrotechniczne wykonywano zgodnie z zasadami dobrej praktyki rolniczej. Uzyskane wyniki wskazują na duży wpływ przebiegu pogody w okresie wegetacji roślin oraz gęstości siewu na wysokość plonów. Najwyższe plony – średnio z trzech lat – uzyskano przy wysiewie 60 kg/ha, tj. nasion (43,9 dt/ha), oleju (12,5 dt/ha) i słomy (180 dt/ha). Dotychczasowe wyniki doświadczeń polowych wskazują na duże zależności plonowania roślin od gęstości siewu. Dlatego nadal kontynuowane są badania nad poznaniem wpływu pozostałych czynników agrotechnicznych na wysokość i jakość plonów konopi oleistych odmiany Henola.

HENRYK BURCZYK, JAKUB FRANKOWSKI

HENOLA – THE FIRST POLISH VARIETY OF OILSEED HEMP

Keywords: *oilseed hemp, cultivation method, sowing density, seed, oil and straw yield*

SUMMARY

In the article, a new subspecies of oilseed hemp (*Cannabis sativa* L. var. *oleifera*) is described. It was obtained in 2007 by crossbreeding two cultivars of fiber hemp – a monoecious and dioecious one. After seven years of intensive selection, the best line, no. IWN P/08 was submitted for registration tests at the Research Centre for Cultivar Testing (COBORU). Following its positive assessment, the line was entered into the register of cultivars as Henola. The new cultivar of oilseed hemp differs from fiber hemp cultivars with a vegetation period three weeks shorter, lower plants (ca. 150 cm) and a larger and denser inflorescence. Over the period of 2013-2015, field trials were conducted at the Stary Sielec Experimental Station (ZD Stary Sielec), to examine the influence of sowing density (20, 40 and 60 kg/ha) of line no. IWN P/08 on the yield of seeds, oil and straw. The experiments were conducted on soil of medium agricultural use (Cl. IV) observing good agricultural practice. The results obtained demonstrate the considerable influence of the weather in the course of vegetation and sowing density on the yield. The highest yield (three-year average) of seeds (43.9 dt/ha), oil (12.5 dt/ha) and straw (180 dt/ha) was obtained with sowing density of 60 kg/ha. The results of field experiments so far indicate a high dependence of plant yields on sowing density. Therefore, further research into the influence of other agrotechnical factors on the height and quality of Henola oilseed cultivar is under way.

e-mail: henryk.burczyk@iwnirz.pl

LIDIA KŁOS

ZNACZENIE INFRASTRUKTURY OCHRONY ŚRODOWISKA W ZRÓWNOWAŻONYM ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH

Słowa kluczowe: *obszary wiejskie, rozwój zrównoważony, infrastruktura ochrony środowiska, infrastruktura wodno-kanalizacyjna*

STRESZCZENIE

Celem opracowania jest przedstawienie rozwoju infrastruktury wodno-kanalizacyjnej w Polsce na obszarach wiejskich. Badania obejmowały lata 2000-2015 a podstawową jednostką badawczą było województwo. Źródłem informacji były dane statystyczne i opracowania Głównego Urzędu Statystycznego (GUS). Metody badawcze wykorzystane w artykule to: pogłębiona analiza literatury przedmiotu z zakresu roli i znaczenia infrastruktury w rozwoju zrównoważonym oraz analiza wtórna danych statystycznych dotyczących: długości sieci wodociągowej w km, zbiorczej sieci kanalizacyjnej w km, liczby oczyszczalni ścieków oraz liczby ludności obsługiwanej przez ten rodzaj infrastruktury.

LIDIA KŁOS

IMPORTANCE OF ENVIRONMENTAL PROTECTION INFRASTRUCTURE IN THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF RURAL AREAS

Keywords: *rural areas, sustainable development, environmental protection infrastructure, water and sewage infrastructure*

SUMMARY

The aim of this research paper is to present development of water and sewage infrastructure in rural areas in Poland. The scope of the research shall cover the years 2000 to 2015 and province is the basic research unit. The source of information were statistic data and elaboration of Central Statistical Office. Research methods used in this article: deeper analysis of literature in the field of role and meaning infrastructure in the sustainable development and secondary analysis of statistic data about: length of the sewage network (in kilometres), numer of sewage treatment plants and number of population supported by this kind of infrastructure.

e-mail: lidia.klos@wneiz.pl

ANDRZEJ MADEJ

ZRÓŻNICOWANIE PŁATNOŚCI BEZPOŚREDNICH I ROLNOŚRODOWISKOWYCH W 2015 ROKU

Słowa kluczowe: płatności bezpośrednie, płatności rolnośrodowiskowe, zazielenienie, gospodarstwa FADN

STRESZCZENIE

W pracy podjęto próbę oceny stopnia realizacji nowych praktyk rolno-środowiskowych wpływających na klimat i środowisko w ujęciu regionalnym. Wykorzystano dane zawarte w sprawozdaniach Agencji Rozwoju i Modernizacji Rolnictwa za lata 2015-2016 oraz dotyczące gospodarstw objętych Polskim FADN za 2015 r. Wskaźnik powierzchni użytków rolnych deklarowanych we wnioskach o płatności bezpośrednie w stosunku do powierzchni użytków rolnych utrzymywanych w dobrej kulturze był wysoki i w skali kraju wynosił 98,8%. Największym udziałem dopłat rolnośrodowiskowych w dopłatach do działalności operacyjnej charakteryzowały się gospodarstwa z regionu Pomorza i Mazur (9%). Natomiast pod względem typu rolniczego były to gospodarstwa z uprawami trwałymi (11%) i zwierzętami trawożernymi (12%). Najniższym udziałem tego typu dopłat charakteryzowały się gospodarstwa drobiowe (2%), wyspecjalizowane w ogrodnictwie, chowie trzody chlewnej, czy bydła mlecznym (3%). Z kolei w gospodarstwach grupowanych pod względem wielkości ekonomicznej, udział dopłat rolnośrodowiskowych w dopłatach do działalności operacyjnej nie wykazywał większego zróżnicowania i kształtował się w przedziale 5-6%.

ANDRZEJ MADEJ

DIVERSIFICATION OF DIRECT AND AGRI-ENVIRONMENTAL PAYMENTS IN 2015

Keywords: direct payments, agri-environmental payments, greening, FADN farms

SUMMARY

The paper attempts to assess the degree of implementation of new agri-environmental practices affecting the climate and environment on a regional basis. The data from the reports of the Agriculture Development and Modernization Agency for the years 2015-2016 and data concerning farms covered by the Polish Farm Accountancy Data Network (FADN) for 2015 were used. The area of agricultural land index, declared in directive payment forms applications for direct payments in relation to the area of agricultural land maintained in good condition was high, amounting to 98.8% and at the national level. The largest share of agri-environmental payments in subsidies to operating activities was recorded in farms from the Pomorze and Mazury regions (9%). These farms had permanent crops (11%) and herbivorous animals (12%). The lowest share of this type of subsidies was found in poultry farms (2%) and those specialized in horticulture, swine breeding, or milk cattle (3%). In turn, in farms grouped in terms of economic size, the share of agri-environmental payments among the subsidies for operating activities did not show a higher diversification, amounting to 5-6%.

e-mail: amjan@iung.pulawy.pl